ĢENERĀLADVOKĀTA DAMASO RUISA-HARABO KOLOMERA [*DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER*]

SECINĀJUMI,

sniegti 2008. gada 8. aprīlī [1]

I — Ievads

1. *Rechtbank van koophandel Brussel* (Briseles Tirdzniecības tiesa) uzdod četrus prejudiciālus jautājumus; divi no tiem attiecas uz Beļģijas muitas iestāžu rīcības likumību, apkarojot viltotas preces; pārējie attiecas uz informācijas izmantošanu, kas iegūta, piemērojot šādus pasākumus tiesu procesos pret paralēlo ievešanu, kas nav regulēta noteikumos par muitas ierēdņu rīcību, nosakot pirātpreces.

2. Vārda "pirāts" [no grieķu valodas πειρατής ("peirates"): bandīts, laupītājs] daudzo nozīmju skaits nebeidz pārsteigt. Lietojot to kā lietvārdu, katrs bērns varētu aprakstīt pirāta arhetipu, vienkārši uzskaitot tā raksturīgākās pazīmes: koka kāja, āķis rokas vietā, nekopta bārda un pārsieta acs, kas ir maksa, izvēloties šādu riskantu, piedzīvojumiem un briesmām pilnu dzīvesveidu.

3. Šāds attēlojums tiek izmantots jau kopš 19. gadsimta romantisma [2] laikiem; pat tāda līmeņa rakstnieks kā Balzaks, kuru nevarētu turēt aizdomās par sekošanu šim literatūras novirzienam, kas bija tik izplatīts 19. gadsimta sākumā, iekļāvis pirātu sižetu vienā no saviem romāniem, kas, bez šaubām, bija paņēmiens, lai dramatizētu grūtības, kādas Deglemona kundzei nācās pārciest dzīves laikā [3].

4. Paplašināti mēdz lietot īpašības vārdu, kas ir atvasināts no lietvārda, īpaši saistībā ar precēm, attiecībā uz to neautentiskumu vai netradicionālu laišanu tirgū. Bet šī nozīme kontrastē ar šo personāžu patieso guvumu, jo par prettiesiskiem tika uzskatīti nevis nolaupītie dārgumi, bet gan to vardarbīga atsavinā-

1 — Oriģinālvaloda — spāņu

2 — Holivuda ir pārveidojusi šo simpātisko nemiera cēlāju tēlu filmās "Karību jūras pirāti" ar kapteiņa Džeka Sperova un viņa sekotāju piedzīvojumiem, kur jebkura līdzība ar īstenību ir visīstākā sakritība.

3 — *Balzac, H. de, La femme de trente ans*, Flammarion, Parīze, 1996, īpaši 217. un nākamās lpp., apraksta, kā Helēna, Deglemona kundzes un viņas vīra meita, paliek kopā ar korsāru, lai dibinātu ģimeni uz viņa kuģa "Otello"; pēc dažādu grūtību pārciešanas un kaujas ar "Svēto Ferdinandu", kuru komandē Ģenerālis, Helēnas tēvs, viņa cieš kuģa avārijā Biskajas līcī un viņai izdodas glābt tikai vienu no saviem bērniem.

šana to likumīgajiem īpašniekiem. Viens dzejnieks odā, kas veltīta tajā laikā populāram dumpim, aprakstīja, ka pirāta vērtīgākā manta ir kuģis, kas pārsniedz visu salaupīto pasakaino dārgumu vērtību [4].

5. Tiesiskajās debatēs, kam būtu jābūt šajos secinājumos, ar nelielu devu iztēles tos uzņēmumus, kas veic paralēlo ievešanu, varētu salīdzināt ar pirātiem, bet tos, kas aizstāv savas tiesības intelektuālā īpašuma jomā — ar korsāriem, kuri no savas valdības ir ieguvuši "korsāra atļauju" medīt naidīgo spēku kuģus. Tomēr Eiropas tiesībās termini ir apgriezti, jo, lai arī iepriekš minētais salīdzinājums ir attiecināms uz tirdzniecību ar trešajām valstīm, Kopienas iekšējā tirdzniecībā paralēlais importētājs darbojas saskaņā ar likumu un tam ir brīvas rokas, lai celtu sūdzību pret sabiedrībām, kuras mēģina traucēt šai preču aprites brīvībai. Viss ir atkarīgs no redzes punkta, jo šie lielie uzņēmumi "free riders" vai paralēlos importētājus uzskata par īstiem flibustieriem [5].

4 — *Espronceda, J. de*, (1808–1842), autors dziesmai "La canción del pirata", kas atkārtoti ir izdota grāmatā *Las mil mejores poesías de la lengua castellana*, Ibéricas, 31. izd., Madride, 1995, 302.–303. lpp., sacerējis šīs rindiņas: "Que es mi barco mi tesoro, / que es mi Dios la libertad, / mi ley la fuerza y el viento, / mi única patria la mar (Jo mans kuģis ir mans dārgums/mans Dievs ir brīviba,/mans likums ir spēks un vējš/mana vienīgā dzimtene ir jūra)".

5 — Šis apzīmējums attiecas galvenokārt uz pirātiem, kuri darbojas Karību jūrā un kas brīvi laupa pēc savas patikas. Grāmatā *Historia de los aventureros que se distinguieron en las Indias*, Olivjē de Oksmelins [*Olivier de Oexmelin*] sniedz interesantas detaļas par jūras laupītājiem, piemēram, naudas summu, kuru tie saņēma kā kompensāciju par kaujā gūtu ievainojumu: 100 piastras par aci, bet 600 — par labo roku. Melegari, V., *Piratas, corsarios y filibusteros*, spāņu valodā tulkojis Fermín Muñoz, Bruguera, Barselona, 1998, 82. un nākamās lpp.

II — Tiesiskais regulējums

A — *Kopienu tiesiskais regulējums*

6. Cīņa pret viltotu un pirātpreču tirdzniecību ir kodificēta Regulā Nr. 1383/2003 [6], kā arī tās ieviešanas instrumentā — Regulā Nr. 1891/2004 (turpmāk tekstā — "Īstenošanas regula") [7].

7. Regulas Nr. 1383/2003 1. panta 1. punktā ir aprakstīta tās piemērošanas joma, izklāstot nosacījumus muitas iestāžu darbībai gadījumos, kad ir aizdomas, ka saistībā ar precēm tiek apdraudētas intelektuālā īpašuma tiesības, jo tās ir viltotas vai pirātpreces. 3. panta 1. punktā ir ierobežota šī piemērošanas joma, izslēdzot oriģinālās preces, kas tiek paralēli ievestas.

8. Muitas iestāžu rīcību ierosina tiesību subjekts, kura tiesības, iespējams, ir pārkāptas, iesniedzot pieprasījumu rīkoties

6 — Padomes 2003. gada 22. jūlija Regula (EK) Nr. 1383/2003 par muitas rīcību attiecībā uz precēm, par kurām ir aizdomas, ka [saistībā ar tām tiek pārkāptas] atsevišķas intelektuālā īpašuma tiesības, un pasākumiem, ko veic attiecībā uz precēm, [saistībā ar kurām ir pārkāptas] šādas tiesības (OV L 196, 7. lpp.).

7 — Komisijas 2004. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1891/2004, ar ko paredz piemērošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1383/2003 par muitas rīcību attiecībā uz precēm, par kurām ir aizdomas, ka [saistībā ar tām tiek pārkāptas] atsevišķas intelektuālā īpašuma tiesības, un pasākumiem, ko veic attiecībā uz precēm, [saistībā ar kurām ir pārkāptas] šādas tiesības (OV L 328, 16. lpp.).

saskaņā ar Regulas Nr. 1383/2003 5. pantu, pat ja pārkāpums vēl nav noticis. Tomēr, ja ierēdņiem ir aizdomas par noteiktām precēm, tad 4. pants tiem ļauj pēc pašu iniciatīvas brīdināt bezķermeniskās mantas īpašnieku, atlikt preču izlaišanu (muitas preču izlaišana ir preču laišana brīvā apgrozībā) vai aizturēt preces uz trīs dienām no brīža, kad ir saņemta šī informācija, lai iepriekš minētais īpašnieks varētu iesniegt minēto pieprasījumu.

9. Abos gadījumos ir jāizmanto Īstenošanas regulas I pielikumā noteiktā pieprasījuma veidlapa, kura saskaņā ar Regulas Nr. 1383/2003 6. pantu tiek papildināta ar tiesību subjekta deklarāciju, kurā tas uzņemas atbildību pret personām, kuras varētu skart tā darbība vai bezdarbība gadījumā, ja process, kas uzsākts saskaņā ar 9. panta 1. punktu, tiktu izbeigts, vai tādā gadījumā, ja izrādītos, ka saistībā ar attiecīgajām precēm netiek pārkāptas intelektuālā īpašuma tiesības.

10. Muitas iestāžu veiktā izmeklēšana ir noteikta Regulas Nr. 1383/2003 4. panta 2. punktā:

"Saskaņā ar spēkā esošiem noteikumiem attiecīgajās dalībvalstīs, muitas iestādes drīkst, neizpaužot citu informāciju kā tikai patieso vai šķietamo lietu skaitu un to būtību un pirms tiesību subjekta informēšanas par iespējamo pārkāpumu, lūgt tiesību subjektu sniegt tām jebkuru informāciju, kas ir nepieciešama to aizdomu apstiprināšanai".

11. Regulas Nr. 1383/2003 9. pantā regulēta muitas iestāžu rīcība, ja pārkāpto intelektuālo tiesību subjekta pieprasījums ir apstiprināts. Ar minētā panta 1. punktu tām ir uzlikts pienākums mazāko šaubu gadījumā atlikt preču izlaišanu vai aizturēt tās. 2. punktā ir paredzēts, ka tām ir jāinformē tiesību subjekts un preču deklarētājs vai turētājs par faktisko vai aplēsto preču daudzumu, kā arī par faktiskajām vai pieņemtajām preču īpašībām.

12. 9. panta 3. punktā ir trīs daļas:

"Lai noteiktu, vai intelektuālā īpašuma tiesības ir pārkāptas [..], muitas punkts vai struktūrvienība, kas apstrādājusi pieprasījumu, tiesību subjektam pēc viņa pieprasījuma sniedz informāciju, ja tā ir zināma, par kravas saņēmēja, nosūtītāja, preču deklarētāja vai turētāja vārdu un adresi, un to preču izcelsmi un izvešanas vietu, par kurām ir aizdomas [..].

Muitas iestāde pieprasījuma iesniedzējam [..] dod iespēju pārbaudīt preces, kuru izlaišana ir atlikta [..].

Pārbaudot preces, muitas iestāde drīkst paņemt paraugus un [..] nodot vai nosūtīt tos tiesību subjektam, pēc tā nepārprotama pieprasījuma, tikai analīzes nolūkos un lai veicinātu sekojošos procesus [..]."

13. Saskaņā ar Regulas Nr. 1383/2003 12. panta pirmo daļu tiesību subjekts, kas saņem 9. panta 3. punkta pirmajā daļā uzskaitītās ziņas, izmanto šādu informāciju tikai tiem mērķiem, kas ir norādīti 10. un 11. pantā un 13. panta 1. punktā.

14. 12. panta otrā daļa attiecas uz muitas iestāžu rīcībā esošās informācijas izmantošanu:

"Jebkura cita izmantošana, kas nav atļauta tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā ir noticis gadījums, atbilstoši tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgās preces, var izraisīt tiesību subjekta civiltiesisko atbildību un pieprasījuma rīkoties atcelšanu [..]."

15. Regula Nr. 1383/2003 stājās spēkā septītajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, proti, 2003. gada 9. augustā, bet tās 25. panta otrajā daļā ir paredzēts atlikt piemērošanu no 2004. gada 1. jūlija.

16. Saskaņā ar Īstenošanas regulas 9. panta pirmo daļu:

"Pieprasījumi muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti pirms 2004. gada 1. jūlija, paliek spēkā līdz to derīguma termiņa beigām, un tos nevar atjaunot. Tikmēr tos aizstāj ar Regulas [Nr. 1383/2003] 6. pantā minēto deklarāciju [..]. Šī deklarācija nodrošina eventuālu nodrošinājuma atbrīvošanu dalībvalstīs."

17. Īstenošanas regula stājās spēkā tās publicēšanas dienā *Oficiālajā Vēstnesī*, proti, 2004. gada 30. oktobrī, bet 11. panta otrajā daļā noteikta tās retroaktīva piemērošana no 2004. gada 1. jūlija.

18. Visbeidzot, ir jāpiemin arī Kopienu Muitas kodeksa [8] 15. pants, saskaņā ar kuru:

"Uz visu informāciju, kas ir slepena pēc rakstura vai ir sniegta slepeni, attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu. Muitas dienesti nedrīkst to[..] izpaust bez īpašas tās personas vai iestādes atļaujas, kas to[..] sniegusi; informācijas paziņošana ir pieļaujama, ja muitas dienestiem to uzliek par pienākumu vai ļauj spēkā esošie noteikumi, it īpaši attiecībā uz datu aizsardzību vai saistībā ar tiesvedību."

B — *Beļģijas tiesiskais regulējums*

19. Saskaņā ar *AWDA* [9] 320. panta 1. punktu jebkuram ierēdnim un jebkurai personai, kura jebkādā veidā ir saistīta ar nodokļu tiesību piemērošanu vai kura var iekļūt muitas iestāžu birojos, ārpus savu pienākumu veikšanas ir pienākums "ievērot pilnīgu konfidencialitāti attiecībā pret visu informāciju, ko tas ir uzzinājis pildot savus pienākumus".

20. Tāpat kā pārējās nodokļu tiesības, šī norma ir Beļģijas sabiedriskās kārtības sastāvdaļa, kas neizslēdz to, ka nodokļu izmeklēšanas (muitas jomā) gaitā iegūtā informācija tiek izmantota civilprocesā.

21. Beļģijas procesuālās tiesības ļauj civillietu tiesām kā lieciniekus uzklausīt ierēdņus [10] un likt muitas iestādēm iesniegt dokumentus no nodokļu deklarācijas [11]. Tādā gadījumā personas, kuras saista konfidencialitātes pienākums, var pakļauties tiesas norādījumiem.

III — Pamata prāvas fakti

22. *Beecham Group* un citi uzņēmumi, kas ir prasītāji pamata prāvā (turpmāk tekstā — "*Beecham* u.c."), ir daļa no *GlaxoSmithKline* (turpmāk tekstā — "*GSK*") uzņēmumu grupas, kas specializējas zāļu un veselības preču ražošanā un tirdzniecībā, kuriem kopīgi pieder noteiktas reģistrētas preču zīmes.

8 — Padomes 1992. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.).

9 — *Koninklijk besluit van 18 juli 1977 tot coördinatie van de algemene bepalingen inzake douane en accijnzen* (1977. gada 18. jūlija Karaliskais dekrēts par vispārējo noteikumu koordināciju muitas un akcīžu jomā).

10 — *Gerechtelijk Wetboek* (Beļģijas Civilprocesa kodekss) 915. un nākamie panti.

11 — Beļģijas Civilprocesa kodeksa 877. un nākamie panti.

23. Atbildētāja *Andacon NV* ir zāļu vairumtirgotāja.

24. 2003. un 2004. gadā ar prasītājām saistīts uzņēmums Kenijā, *GSK Export Ltd.*, pārdeva ievērojamu daudzumu savas uzņēmumu grupas preču Etiopijas sabiedrībai *MBATA (Ethiopia) Pvt. Ltd. Company* (turpmāk tekstā — "*MBATA*") ar juridisko adresi Adisabebā. Preču gala saņēmējs bija Etiopijas armija.

25. Etiopijas ģeogrāfiskā atrašanās vieta tā sauktajā "Āfrikas ragā" un tas, ka pēc Eritrejas neatkarības iegūšanas tai nav pieejas Sarkanajai jūrai, nozīmēja, ka zāles bija jātransportē ar kuģi līdz Džibuti ostai, pēc tam jāizkrauj un pa sauszemi jātransportē līdz Abesīnijas galvaspilsētai.

26. *GSK* Apvienotajā Karalistē iesniedza pieprasījumu muitas iestādēm rīkoties saskaņā ar Regulas Nr. 3295/94 [12] 3. panta 1. punktu, kuru atbildīgās angļu muitas iestādes apstiprināja 2003. gada 26. novembrī, nosakot to par spēkā esošu līdz 2004. gada 25. novembrim, un informēja par to Beļģijas muitas iestādes 2003. gada decembrī.

12 — Padomes 1994. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 3295/94, kas nosaka pasākumus, lai aizliegtu viltotu preču un pirātpreču laišanu brīvā apgrozībā, izvešanu, atpakaļizvešanu vai atlikšanas režīma attiecināšanu uz tām (OV L 341, 8. lpp.).

27. 2004. gada oktobra sākumā Beļģijas robežsardze informēja *GSK*, ka caur Antverpenes ostu no valstīm, kas nav Eiropas Savienībā, Beļģijā tikusi ievesta liela preču partija ar tās preču zīmi.

28. *GSK* tika atļauts *in situ* pārbaudīt dažus preču paraugus, lai noskaidrotu, vai runa ir par viltojumiem. Pamatojoties uz partijas numuru pārbaudes rezultātiem, tā konstatēja, ka Eiropas Savienībā ir ievestas preces, kas tikušas pārdotas *MBATA*, kā preču gala saņēmēju uzrādot Etiopijas armiju.

29. Sākotnējā pārbaude apstiprināja, ka attiecīgās preces bija oriģinālas, un tādēļ Beļģijas muita atteicās preču zīmes īpašniekam sniegt plašāku informāciju, uzskatot, ka Regula Nr. 1383/2003 neattiecas uz paralēlo ievešanu.

30. Pēc *GSK* lūguma ar 2004. gada 5. oktobra rīkojumu *Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen* (Antverpenes Pirmās instances tiesa) priekšsēdētājs aizliedza jebkurai personai, kuras rīcībā ir šīs zāles vai citas preces, kuras *GSK* bija pārdevusi *MBATA* un kuras nāk no Džibuti, pat ja tās vēl atrodas tranzītā, šīs zāles nodot citām personām un uz prasītāja rēķina nozīmēja tiesu izpildītāju par attiecīgo preču glabātāju, pilnvarojot to iegūt un ietvert savā protokolā visu nepieciešamo

informāciju, kas saistīta ar preču daudzumu, nosaukumiem, izcelsmi un galamērķi.

31. Saskaņā ar nozīmētā depozitārija 2004. gada 6. oktobra aktu uz ieceltā glabātāja pieprasījuma pamata tika konfiscēti 202 preču komplekti.

32. Izmeklēšanā tika noskaidrots, ka vispirms *MBATA* konfiscētās preces vēlējās pārdot tālāk Apvienotajā Karalistē reģistrētai sabiedrībai, pēc tam — uzņēmumam *AYEZAN E-Gistic L.l.c.* (turpmāk tekstā — "*AYEZAN*"), saskaņā ar Apvienoto Arābu Emirātu tiesībām dibinātai sabiedrībai.

33. Šīs arābu valsts sabiedrība pret 2004. gada 5. oktobra lēmumu cēla trešās personas iebildumus, kurus Antverpenes Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs 2005. gada 24. martā noraidīja kā nepamatotus.

34. *AYEZAN* iesniedza apelācijas sūdzību *Hof van Beroep te Antwerpen* (Antverpenes Apelācijas tiesa). Ar 2006. gada 1. marta lēmumu minētā tiesa uzdeva Antverpenes muitas iestādei iesniegt tai visus lietas materiālus attiecībā uz 202 komplektu zāļu ievešanu; pieprasījumu reģionālās [muitas iestādes] direktors saņēma 2006. gada 28. aprīlī.

35. 2006. gada 13. septembrī *Hof van Beroep* apelācijas sūdzību noraidīja kā nepamatotu.

36. Šī tiesa uzskatīja, ka muitas iestādes preču zīmes īpašniekam varēja rādīt dažus aizdomīgo preču paraugus, lai noskaidrotu, vai runa ir par viltojumiem saskaņā ar Regulas Nr. 1383/2003 4. panta 2. punktu. Tomēr šī tiesa neuzskatīja, ka šāda paraugu uzrādīšana ir pielīdzināma pamatīgai pārbaudei Regulas Nr. 1383/2003 9. panta 3. punkta otrās daļas izpratnē, kas pieļauj precīzi kontrolēt preču izcelsmi un izvešanas vietu vai veikt izņemtā parauga detalizētu tehnisku analīzi atbilstoši minētā panta pēdējai daļai.

37. Lai arī rīkojums par prejudiciālā jautājuma uzdošanu attiecībā uz iesniedzējtiesā aplūkojamo strīdu nav pārāk detalizēts, izskatās, ka *Beecham* u.c. lūdz *Rechtbank van koophandel*, pirmkārt, aizliegt *Andacon NV* izmantot apstrīdētās preču zīmes tirdzniecībā bez to īpašnieku atļaujas un, otrkārt, iznīcināt konfiscētās preces.

38. Savukārt *Andacon NV* iebilst pret to, ka Beļģijas muitas iestāžu iegūtā informācija tiek izmantota citiem mērķiem, nekā noteikts Regulā Nr. 1383/2003, īpaši tiesas procesā cīņai pret paralēlo ievešanu.

IV — Prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

39. Iepriekš minēto Kopienu tiesību, kuras dalībvalstīs ir tieši piemērojamas, nozīmīgums lika *Rechtbank van koophandel de Bruxelles* apturēt tiesvedību un iesniegt Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai Regulas Nr. 1891/2004 9. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka kompetentajām muitas iestādēm ir aizliegts izdot paziņojumus saskaņā ar Regulas Nr. 1383/2003 9. panta 2. punktu un veikt (uzdot veikt) izmeklēšanu saskaņā ar Regulas Nr. 1383/2003 9. panta 3. punkta otro daļu tikmēr, kamēr pirms 2004. gada 1. jūlija iesniegtais pieprasījums muitas dienestiem rīkoties nav papildināts ar Regulas Nr. 1383/2003 6. punktā minēto paskaidrojumu? Vai šis paskaidrojums, citiem vārdiem sakot, ir formāls pieprasījuma rīkoties tālākas iedarbības priekšnosacījums?

2) Vai Regulas Nr. 1383/2003 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to Antverpenes muitas iestādei tika dota iespēja preču zīmes īpašniecei uzrādīt sešus preču paraugus, lai varētu noteikt, vai runa ir par viltotām precēm, atkarībā no tā, vai šī parauga publiskošana ir pielīdzināma pamatīgai pārbaudei Regulas Nr. 1383/2003 9. panta 3. punkta otrās daļas izpratnē, pieļaujot precīzi kontrolēt preču izcelsmi un izvešanas vietu, vai arī tā ir pielīdzināma izņemtā parauga detalizētai tehniskai analīzei Regulas Nr. 1383/2003 9. panta 3. punkta pēdējās daļas izpratnē? Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša, tad, vai šai uzrādīšanai ir jānorisinās regulas 4. panta 1. punktā noteiktajā termiņā 3 darba dienu laikā?

3) Vai ar Regulu Nr. 1383/2003 tiek aizliegts, ka Beļģijas muitas amatpersonas informācija, kas tikusi iegūta regulas izpildes ietvaros, izņemot tās tālāknodošanu ar regulā minēto kanālu starpniecību — tostarp domājot regulas 9. panta 2. punktu un 3. punkta pirmo daļu, piemēram, tiek nodota tālāk Beļģijas tiesas norīkotās liecinieku nopratināšanas ietvaros vai, iesniedzot izrakstus?

4) Vai ar Regulu Nr. 1383/2003 nesaderīgi ir tas, ka informācija —, kas, piemērojot regulas 4. panta 2. punktu (skat. 2. jautājumu) un 9. panta 2. un 3. punktu, nav 9. panta 3. punkta pirmajā daļā minētā informācija vai kura tikusi pieprasīta, pamatojoties uz Beļģijas tiesas rīkojumu, veicot liecinieku nopratināšanu vai iesniedzot izrakstus (skat. 3. jautājumu), — tiek izmantota tiesvedībā,

kuras mērķis nav konstatēt preču viltošanu, piemēram, paralēlās ievešanas apkarošanas tiesvedībā?"

V — Prejudiciālo jautājumu iztirzājums

A — *Ievads: par Tiesas kompetenci*

40. Šīs prejudiciālās tiesvedības pamatā esošais rīkojums Tiesas kancelejā tika reģistrēts 2007. gada 5. martā.

41. 2007. gada 16. maijā *Beecham* u.c. *Hof van Beroep te Brussel* pārsūdzēja rīkojumu par prejudiciālā jautājuma uzdošanu.

42. Rakstveida procedūras laikā rakstiskos apsvērumus iesniedza *Beecham* u.c., *Andacon NV*, Vācijas un Beļģijas valdības, kā arī Eiropas Komisija.

43. Tā kā netika izteikts lūgums rīkot tiesas sēdi, tad pēc 2008. gada 26. februāra vispārējās sapulces lieta bija gatava šo secinājumu sagatavošanai.

44. Šī procesuālā nosacījuma izskatīšana pirms atbildes uz prejudiciālajiem jautājumiem ir nepieciešama, ņemot vērā prasītāju pamata lietā argumentus, kas rakstiskajos apsvērumos ir iesniegti šai Tiesai.

45. Es jau minēju, ka *Beecham* u.c. apstrīd iesniedzējtiesas rīkojumu par prejudiciālā jautājuma uzdošanu. Tie norāda, ka pārsūdzībai valsts tiesā ir devolutīvs raksturs, lietu vairs neizskata *Rechtbank van koophandel de Bruxelles*, bet gan šīs pašas pilsētas *Hof van Beroep*.

46. Minētais arguments ir gana atjautīgs, jo ar to veikta atsauce uz pastāvīgo judikatūru, kas liedz Tiesai sniegt atbildi uz prejudiciālu jautājumu, kuru ir uzdevusi valsts tiesa, ja lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamata prāvas faktiem vai tās priekšmetu vai arī ja problēmai ir teorētisks raksturs [13].

13 — 1981. gada 16. decembra spriedums lietā 244/80 *Foglia* (*Recueil*, 3045. lpp., 18. punkts), 2005. gada 25. oktobra spriedums lietā C-350/03 *Schulte* (Krājums, I-9215. lpp., 43. punkts) un 2007. gada 15. februāra spriedums lietā C-239/05 *BVBA Management, Training en Consultancy* (Krājums, I-1455. lpp., 52. punkts).

47. Tomēr šīs lietas salīdzināšana ar lietām, kuras veidojušas šādu Tiesas judikatūru, nav pārliecinoša. Ar pārsūdzības ierosināšanu valsts tiesā saistība starp lūgto Kopienu tiesību interpretāciju un spriedumu faktiskajiem apstākļiem neizzūd un nekļūst pilnīgi teorētiska.

48. Tiesas kompetenci nevar apstrīdēt šādā veidā, jo, līdzko process apelācijas tiesā ir pabeigts, lieta nonāk atpakaļ pie sākotnējās tiesas, prejudiciālā jautājuma autores, kura turpina to izskatīt. Ja apelācijas sūdzība ir apmierināta, tad Tiesa lietu dzēš no reģistra [14], bet ja apelācijas sūdzība ir noraidīta, tad prejudiciālā tiesvedība atkal ir aktuāla.

49. Praksē šādos apstākļos Tiesa ir precizējusi savu judikatūru, turpinot uzdotā prejudiciālā jautājuma izskatīšanu tikmēr, kamēr valsts tiesas lūgums nav atsaukts vai atcelts [15], un tagad par to lemj atkarībā no tā, vai valsts apelācijas prasībām pret rīkojumiem par prejudiciālā jautājuma uzdošanu ir atceļošs raksturs vai nav. Tādējādi [Tiesa] atliek tiesas procesu, ja valsts procesuālajās tiesībās ir noteikts šāds atceļošs raksturs [16], un to turpina, ja nav noteikts.

50. Šādam risinājumam ir divkārša priekšrocība: pirmkārt, tiek ievērotas personu apelācijas tiesības saskaņā ar to valsts tiesībām; otrkārt, tiek saglabāta iesniedzējtiesas kā prejudiciālā jautājuma autores pozīcija, nepakļaujot to kādas no puses pamata lietā procesuālajai taktikai.

51. No lietas materiāliem izriet, ka, trūkstot informācijai par apelācijas prasību pret rīkojumiem par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, Tiesa *Hof van Beroep de Bruxelles* ir nosūtījusi vēstuli, lūdzot precizēt Beļģijas procesuālās tiesības.

52. *Hof van Beroep de Bruxelles* ar 2008. gada 8. janvāra vēstuli, kas Tiesas kancelejā tika iesniegta 2008. gada 17. janvārī, atbildēja, ka apelācijas prasībai nav minētā atceļošā rakstura un tādēļ prejudiciālā nolēmuma tiesvedību var turpināt parastajā kārtībā.

53. Tādējādi uzdotie prejudiciālie jautājumi ir atzīstami par pieņemamiem un jāveic to sīkāka izpēte.

14 — 1969. gada 3. jūnija rīkojums lietā 31/68 *Chanel* (*Recueil*, 403. lpp.), 1990. gada 4. jūlija rīkojums lietā C-34/90 *Plapied* un *Galez* (Krājumā nav publicēts), 1993. gada 8. decembra rīkojums lietā C-269/92 *Bosman* (Krājumā nav publicēts) un 1996. gada 16. janvāra rīkojums lietā C-310/94 *Ardon* u.c. (Krājumā nav publicēts).

15 — 1974. gada 30. janvāra spriedums lietā 127/73 *BRT* (*Recueil*, 51. lpp., 9. punkts) un 1978. gada 9. marta spriedums lietā 106/77 *Simmenthal* (*Recueil*, 629. lpp., 10. punkts).

16 — Iepriekš minētais 1969. gada 3. jūnija rīkojums lietā *Chanel*, 1988. gada 20. janvāra rīkojums lietā C-132/87 *Nationaal Instituut vor Landbouwkrediet* (Krājumā nav publicēts) un iepriekš minētais 1990. gada 4. jūlija rīkojums lietā *Plapied* un *Gallez*.

B — *Par pirmo prejudiciālo jautājumu*

54. Jautājums izriet no tiesību aktu izmaiņām pamata prāvas notikumu laikā.

55. No atbilstošo tiesību normu apraksta izriet, ka Regula Nr. 1383/2003 tika publicēta 2003. gada augustā un stājās spēkā 2004. gada 1. jūlijā, bet Īstenošanas regula tika pieņemta tikai 2004. gada 21. oktobrī, *Oficiālajā Vēstnesī* publicēta 2004. gada 30. oktobrī un retroaktīvi kļuva piemērojama tajā pašā datumā, kurā pamatregula, proti, 2004. gada 1. jūlijā.

56. Tā kā Īstenošanas regulas 9. panta pirmajā daļā paredzēts, ka pirms 2004. gada 1. jūlija iesniegtajiem pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties jāpievieno Regulas Nr. 1383/2003 6. pantā minētā deklarācija, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai šādu pienākumu var uzlikt *Beecham* u.c., jo strīdīgie notikumi risinājās 2004. gada oktobra sākumā, pirms Īstenošanas regulas publicēšanas. Īpaši tā vēlas noskaidrot, vai minētā prasība ir *sine qua non* nosacījums pieprasījumam muitas iestādēm rīkoties.

57. Es domāju, ka šādu likumdošanas nepilnību gadījumā piemērotākais risinājums ir ķerties pie vienkāršākajiem juridiskās interpretācijas instrumentiem — jebkuras tiesiskās sistēmas vispārējiem principiem.

58. Tiesību normu publicēšanas princips, kas ir cieši saistīts ar juridiskās drošības principu, liedz pieprasīt iedzīvotājiem ievērot likumus, ja [likumu] izsludināšanas mehānismi nenodrošina to pieejamību. Tikai šādi teiciens "likumu nezināšana neatbrīvo no atbildības", kas ir tik labi zināms Spānijas juristiem [17], izpaužas pilnībā.

59. Šajā gadījumā prasītāju pamata lietā vainošana par to, ka tie nav iesnieguši Regulas Nr. 1383/2003 6. panta pirmajā daļā minēto deklarāciju kā papildinājumu *GSK* angļu muitas dienestiem 2003. gada novembrī iesniegtajam pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties, — viedoklis, kuru aizstāv *Andacon NV*, — ir pretēja šiem principiem.

60. Pirmkārt, tā kā Regulā Nr. 1383/2003 nebija neviena pārejas noteikuma, īpaši attiecībā uz pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti muitas iestādēm pirms tās stāšanās spēkā, *Beecham* u.c. varēja pieņemt, ka pieprasījumi muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti saskaņā ar Regulu

17 — Jo tas ir noteikts Civilkodeksa pirmās daļas III nodaļas "Vispārīgi piemērojamās tiesību normas" 6. panta 1. punktā.

Nr. 3295/94, paliks spēkā. Saskaņā ar šo pieeju Regulas Nr. 1383/2003 6. pantam bija ietekme tikai uz nākotni — attiecībā uz pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti, sākot ar 2004. gada 1. jūliju.

61. Otrkārt, kā pareizi apstiprina Komisija, Īstenošanas regulas 9. panta pirmās daļas pareiza interpretācija norāda uz to, ka muitas iestādēm iesniegtie pieprasījumi rīkoties paliek spēkā, līdz izbeidzas termiņš, līdz kuram tie tika apstiprināti; un šis pamata nosacījums nav saistīts ar deklarācijas, kuras pievienošana ir noteikta par obligātu minētajā pantā, likteni, jo šis dokuments ir saistīts ar garantijas maksājumu, kuru var iekasēt dalībvalstī. Atšķirībā no pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti pēc 2004. gada 1. jūlija [18], likumdevējs nav noteicis šo formalitāti par nosacījumu, lai pirms šī datuma iesniegtie pieprasījumi muitas iestādēm rīkoties turpinātu būt spēkā, saglabājot konsekvenci ar Regulu Nr. 3295/94 [19], kurā tas vairs nav noteikts kā imperatīvs nosacījums.

62. *Andacon NV* viedoklis nozīmētu, ka pieprasījumiem muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti pirms 2004. gada 1. jūlija, tiek pieļauti pamata noteikumu par spēkā esamību grozījumi, papildinot tos ar vēl vienu nosacījumu — Regulas Nr. 1383/2003 6. pantā minēto papildu deklarāciju, kas saskaņā ar Regulu Nr. 3295/94 izriet no dalībvalstu diskrecionārās varas. Tas būtu pretēji tiesiskās drošības principam un tiesiskās paļāvības principam, un tādējādi tiktu pārkāptas pirms tiesību normu grozījumiem apstiprināto pieprasījumu autoru jau iegūtās tiesības.

63. Tādējādi uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild noliedzoši, ka Regulas Nr. 1383/2003 6. pantā minētā deklarācija nav formāls nosacījums, lai pieprasījumi muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti pirms 2004. gada 1. jūlija, joprojām būtu spēkā.

C — *Par otro prejudiciālo jautājumu*

64. Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa konsultējas ar Tiesu par muitas iestāžu rīcības robežām saskaņā ar Regulas Nr. 1383/2003 4. panta 2. punktu, jautājot, vai ar šo pantu Antverpenes muitas iestādei tika atļauts preču zīmes īpašniecei uzrādīt sešus preču paraugus, lai varētu noteikt, vai runa nav par viltojumiem.

65. *Rechtbank van koophandel* uzskata, ka šāda uzrādīšana nav pielīdzināma ne pamatīgai pārbaudei Regulas Nr. 1383/2003 9. panta 2. punkta otrās daļas izpratnē, kas ļauj precīzi kontrolēt preču izcelsmi un

18 — Regulas Nr. 1383/2003 5. panta 5. punkta otrā daļa.
19 — 3. panta 2. punkts kopsakarā ar 6. punktu.

izvešanas vietu, ne arī izņemtā parauga pamatīgai tehniskai analīzei minētās normas trešās daļas izpratnē.

66. Apstiprinošas atbildes gadījumā iesniedzējtiesa vēlas arī noskaidrot, vai šai uzrādīšanai bija jānotiek trīs darba dienu laikā, kā tas paredzēts minētās regulas 4. panta 1. punktā.

67. Ir jāpiekrīt Komisijai, ka situācijas, attiecībā uz kurām piemēro Regulas Nr. 1383/2003 4. un 9. pantu, ir atšķirīgas. Ņemot vērā to ietekmi uz galīgo atbildi, ir jāsniedz īss paskaidrojums par šīm situācijām.

68. Pirmā no minētajām normām attiecas uz pasākumiem, kurus muitas iestādes var veikt *pirms* pieprasījuma muitas iestādēm rīkoties, kā tas izriet no minētas regulas II nodaļas 1. sadaļas, kurā ir tikai viens — 4. pants, virsraksta.

69. Runa ir par minimāliem pasākumiem, kuru mērķis ir informēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieku, kura tiesības, iespējams, ir pārkāptas, par aizdomīgu preču esamību, lai trīs dienu laikā kopš brīdinājuma saņemšanas tas varētu iesniegt pieprasījumu muitas iestādēm rīkoties atbilstoši Regulas Nr. 1383/2003 5. pantam.

70. Mērķis ir veidot pamatu vēlākām, plašāka mēroga izmeklēšanām, sadarbojoties muitas iestādēm un preču zīmes vai līdzīgu tiesību īpašniekam, kas ir atļauts vienīgi pēc tam, kad muitas iestādes ir apstiprinājušas formālu lūgumu pārbaudes veikšanai. Kad šis dokuments ir apstrādāts, var sākties 9. pantā paredzētās pārbaudes. Citiem vārdiem, 4. un 9. pants ir savstarpēji izslēdzoši.

71. Taču no rīkojuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka *GSK* pieprasījumu iesniedza 2003. gada novembrī, Apvienotās Karalistes muitas iestādes to apstiprināja tajā pašā mēnesī, bet Beļģijas muita to saņēma 2003. gada decembrī. Šajos apstākļos, kā norāda Beļģijas valdība, Regulas Nr. 1383/2003 4. panta interpretācijai *Rechtbank van koophandel de Bruxelles* nav nozīmes. Tādēļ es ierosinu uz tās otro jautājumu neatbildēt.

D — *Par trešo un ceturto prejudiciālo jautājumu*

72. Iesniedzējtiesu interesē muitas iestāžu iegūtās informācijas, kuru tās ieguvušas pa kanāliem, kas nav paredzēti Regulā Nr. 1383/2003, izmantošana, īpaši, vai šo informāciju var atklāt, sniedzot liecību kā lieciniekam vai iesniedzot kā pierādījumu pēc tiesas rīkojuma (trešais jautājums), vai izmantojot tiesas procesā, kura mērķis ir apkarot paralēlo ievešanu (ceturtais jautājums).

73. Lai gan uz abiem jautājumiem jāatbild atsevišķi, es piekrītu Vācijas valdībai [20], ka tie ir jāskata kopā, jo tiem ir kopīga pamata iezīme: informācijas izmantošana tādā ļoti ierobežotā procedūrā kā muitas procedūra un tās vēlāka nodošana citā tiesas procesā.

74. Pirmkārt, ir jāprecizē, ka iesniedzējtiesa atsaucas uz informāciju par faktisko vai aplēsto preču daudzumu, faktiskajām vai pieņemtajām preču īpašībām, kravas saņēmēja, nosūtītāja, preču deklarētāja vai turētāja vārdu un adresi, kā arī aizdomīgo preču izcelsmi un izvešanas vietu atbilstoši Regulas Nr. 1383/2003 9. panta 2. punktam un 3. punkta pirmajai daļai.

75. Otrkārt, tiesiskais regulējums atšķiras atkarībā no personas, kas nodod informāciju. Tādējādi tiesiskā situācija atšķiras muitas iestāžu ierēdņiem un intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekiem, kuri ieguvuši minēto informāciju un vēlas to izmantot citiem nolūkiem.

76. Tādējādi muitas amatpersonas nesaista Regulas Nr. 1383/2003 12. pants, jo minētā panta pirmajā daļā, kurā noteikta atbilstoši regulai iegūtās informācijas izmantošana, ir minēts tikai "tiesību subjekts". Tādējādi var secināt, ka uz muitas personālu attiecas nevis šī norma, bet gan Kopienu Muitas kodeksa 15. pants — šajā gadījumā kā *lex generalis*.

77. Šis pants ļauj muitas iestādēm izpaust informāciju, ja muitas dienestiem tas uzlikts par pienākumu attiecībā uz datu aizsardzību vai saistībā ar tiesvedību. Piemērojamās tiesības minētās informācijas izmantošanai ārpus muitas jomas tātad ir valsts procesuālās tiesības, kas šajā gadījumā ir Beļģijas tiesības.

20 — Vācijas valdība rakstiskos apsvērumus sniedza tikai par šiem diviem pēdējiem jautājumiem.

78. Tādējādi uz trešo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Regula Nr. 1383/2003 neaizliedz muitas amatpersonām informāciju, kas regulas izpildes ietvaros iegūta ārpus minētās regulas 9. panta 2. punktā un 3. punkta pimajā daļā paredzētajiem kanāliem, nodot tālāk liecinieku nopratināšanā vai dokumentu pārbaudē valsts tiesā.

79. Intelektuālā īpašuma īpašnieka tiesiskā situācija būtiski neatšķiras no muitas amatpersonu tiesiskās situācijas. Lai arī, kā es jau norādīju, Regulas Nr. 1383/2003 12. panta pirmajā daļā samazinātas iespējas izmantot informāciju, kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam ir sniegušas muitas iestādes regulā speciāli paredzētajiem mērķiem, minētās normas otrajā daļā noteikts, ka citu izmantošanas veidu likumība ir atkarīga no tās dalībvalsts tiesībām, kurā atrodas preces, kas parasti ir tā dalībvalsts, kuras muitas iestādes brīdinājušas intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieku par aizdomīgo preču esamību.

80. Tas paver plašu [informācijas] izmantošanas veidu spektru, kas ir atļauti saskaņā ar valsts tiesībām, attiecoties uz visu veidu tiesvedībām, ieskaitot civillietu tiesas un tiesas, kuras apkaro paralēlo ievešanu.

81. Tiesa uzskata, ka preču zīmes īpašnieks var aizliegt paralēlo ievešanu no trešām valstīm, ja preces ar tā preču zīmi tiek ievestas Kopienu teritorijā bez tā tiešas vai netiešas piekrišanas. Uz šīm precēm neattiecas preču zīmju tiesību izbeigšanās doktrīna, kas tiek piemērota vienīgi Eiropas Ekonomikas zonā [21].

82. Tādējādi bez piekrišanas tiek aizskartas preču zīmes īpašnieka tiesības [22]. Regulas Nr. 1383/2003 mērķis ir cīņa pret viltotu un pirātpreču tirdzniecību, saistībā ar kurām tiek pārkāptas intelektuālā īpašuma tiesības, tādēļ būtu dīvaini, ja šo tiesību īpašnieks nevarētu izmantot muitas dienestu informāciju, lai aizstāvētu savas tiesības citās tiesu instancēs ar nolūku novērst paralēlo ievešanu.

83. Rezumējot, es uzskatu, ka uz ceturto prejudiciālo jautājumu arī ir jāatbild noliedzoši, ka Regula Nr. 1383/2003 neaizliedz informāciju, kas ir iegūta saskaņā ar šīs regulas 9. panta 2. un 3. punktu, izmantot tiesvedībā, kuras mērķis ir novērst paralēlo ievešanu no trešajām valstīm, ja saistībā ar to tiek pārkāptas preču zīmes tiesības.

21 — 1998. gada 16. jūlija spriedums lietā C-355/96 *Silhouette International Schmied* (*Recueil*, I-4799. lpp., 18. un 22.–26. punkts) saistībā ar 2001. gada 20. novembra spriedumu apvienotajās lietās no C-414/99 līdz C-416/99 *Zino Davidoff* un *Levi Strauss* (*Recueil*, I-8691. lpp., 47. punkts) un 1999. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-173/98 *Sebago y Maison Dubois* (*Recueil*, I-4103. lpp., 17.–20. punkts).

22 — 2003. gada 8. aprīļa spriedums lietā C-244/00 *Van Doren + Q* (*Recueil*, I-3051. lpp., 26. punkts) un 2004. gada 30. novembra spriedums lietā C-16/03 *Peak Holding* (Krājums, I-11313. lpp., 36. punkts).

VI — Secinājumi

84. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, piedāvāju Tiesai uz *Rechtbank van koophandel* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Padomes 2003. gada 22. jūlija Regulas (EK) Nr. 1383/2003 par muitas rīcību attiecībā uz precēm, par kurām ir aizdomas, ka [saistībā ar tām tiek pārkāptas] atsevišķas intelektuālā īpašuma tiesības, un pasākumiem, ko veic attiecībā uz precēm, [saistībā ar kurām ir pārkāptas] šādas tiesības, 6. pantā minētā deklarācija nav formāls nosacījums, lai pieprasījumi muitas iestādēm rīkoties, kas iesniegti pirms 2004. gada 1. jūlija, joprojām būtu spēkā;

2) Regula Nr. 1383/2003 neaizliedz muitas amatpersonām informāciju, kas regulas izpildes ietvaros iegūta ārpus minētās regulas 9. panta 2. punktā un 3. punkta pirmajā daļā paredzētajiem kanāliem, nodot tālāk liecinieku nopratināšanā vai dokumentu pārbaudē valsts tiesā;

3) Regula Nr. 1383/2003 neaizliedz informāciju, kas ir iegūta saskaņā ar šīs regulas 9. panta 2. un 3. punktu, izmantot tiesvedībā, kuras mērķis ir novērst paralēlo ievešanu no trešajām valstīm, ja saistībā ar to tiek pārkāptas preču zīmes tiesības.

[Paraksti]